
DAWNA IZBA POSELSKA mieści się w przyziemiu Domu Wielkiego (Curia Maior), rezydencji księcia Janusza I Starszego, wzniesionej na początku XV w. Przed 1526 pełniła funkcję reprezentacyjnej sieni (palladium); tu sprawowano sądy książęce i obradował sejm mazowiecki.

Unia lubelska 1569 wyznaczyła Warszawę na stałe miejsce posiedzeń sejmu Rzeczypospolitej. Dom Wielki przekształcono w gmach parlamentarny. Nowa sala poselska uzyskała renesansowe sklepienia na trzech słupach (architekt Giovanni Battista Quadro). Nad nią gromadził się senat i „połączone stany” pod przewodnictwem króla. Wczesnobarokowy wystrój uzyskała podczas rozbudowy Zamku przez Zygmunta III (pierwsze lata XVII w.).

Sejm zbierał się co dwa lata na sześciotygodniowe sesje. Uczestniczyło w nich około 170 posłów pod przewodnictwem wybieralnego marszałka. Posłowie zasiadali na ustawionych w podkowie ławach, tworzących symboliczne „koło obrad”. Między sesjami obie sale sejmowe służyły uroczystościom dworskim.

Po przeniesieniu izby poselskiej do innego wnętrza, około 1670 salę podzielono na pomieszczenia służbowe. Tak przetrwała do XX w. Jej historyczną architekturę odkrył w latach 20. kustosz Kazimierz Skórewicz. Zniszczenie Zamku w 1944 przetrwały piwnice pod salą. Na ich fundamencie po 1971 odtworzono wnętrze, wzbogacając je o freski z herbami województw i ziem Rzeczypospolitej, nawiązujące do pierwotnego wystroju; zrekonstruowano także piece na podstawie odnalezionych w Zamku kafli z XVII w.

Opracowanie: Marek Wrede

Zdjęcie: Jan Morek, Wojciech Kryński